

Verksamhetsberättelse 2023

Funktionärer

Styrelse

Ordförande: Lina Tebbla, Malmö

Vice ordförande: Dan Katz, Stockholm

Sekreterare: Lotten Kalenius, Stockholm

Kassör: Pontus Böckman, Malmö

Ledamot: Cecilia Baldén-Lembke, Lund

Ledamot: Mikael Hedeland, Uppsala

Ledamot: Amalia Juneström, Umeå

Ledamot: Dan Larhammar, Uppsala

Ledamot: Staffan Lückander, Varberg

Ledamot: Per Johan Råsmark, Uppsala

Ledamot: Wolfgang Schröder, Umeå

Ledamot: Linda Strand Lundberg, Karlstad

Ledamot: Anna Wallman, Göteborg

Styrelsen har sammanträtt minst en gång i månaden. Mötena har fördelats mellan att ske online eller på plats i Stockholm.

Revisorer

Revisorer har varit Roland Uhrberg och Jukka Tilli, med Sven Ove Hansson och Kristian Björnberg som suppleanter.

Valberedning

Ledamöter i valberedningen har varit Peter Möller (Göteborg, sammankallande), Magnus Timmerby (Malmö) Rickard Strandqvist (Malmö) och Gunilla Burell (Uppsala) med Xzenu Cronström Beskow (Göteborg) som suppleant.

Medlemsantal

Antalet medlemmar den 31 december var 2311, (året innan 2521).

Antalet nyregistrerade medlemmar var under året 157 (236). Utöver medlemmarna fanns vid årets slut 21 nya samt totalt 166 (174) Folkvettsprenumeranter, inklusive bibliotek.

Ekonomi och administration

Föreningens ekonomi framgår av resultat och balansräkningarna i årsredovisningen. Medlemsavgiften för 2023 var 250 kr för fullt medlemskap. För begränsat familjemedlemskap (utan tidskriften Folkvett eller postutskick) var avgiften 50 kr. Prenumerationsavgiften per år för icke-medlemmar var 250 kr.

Lokalavdelningarna har ingen separat ekonomi utan deras transaktioner bokförs under separata kostnadsställen i riksföreningens bokföring. Detta inkluderar mestadels utlägg för möten och annan verksamhet. Föredragshållare arvoderas vanligtvis inte utöver eventuella resekostnader.

Föreningens administration, som postutskick och medlemsavgifter, sköttes i huvudsak av Föreningshuset SEDAB i Stockholm.

Tidskriften Folkvett

Folkvett har kommit ut med tre nummer under året varav ett dubbelnummer. Upplagan har varit runt 3 000 per nummer. Vid årets slut bestod redaktionen av Sven Ove Hansson (ansvarig utgivare), Maria Wold-Troell, Lotten Kalenius och Dan Katz.

Årets utmärkelser

Föreningen Vetenskap och Folkbildning (VoF) utser varje år Årets folkbildare och Årets förvillare.

Priset som Årets folkbildare 2023 tilldelades instagramkontot Kvinnokliniken som sedan 2018 folkbildat om kvinnokroppen.

Till Årets förvillare 2023 utses företagen Swedish Paleo och Paleo Institute för överdrivna, motsägelsefulla, vilseledande och felaktiga påståenden om kost och hälsa.

För utförligare motiveringar till utmärkelserna, se hemsidan (<https://www.vof.se>).

VoF aktivitet i sociala medier

Vetenskap och Folkbildning är aktiva på X (tidigare Twitter), Facebook, Instagram, Threads och Bluesky.

VoF:s Youtubekanal

Riksstyrelsen har fortsatt att lägga upp nytt innehåll på VoF:s Youtubekanal: VoFTV. Kanalen har drygt 900 prenumeranter. Där finns idag mer än 115 videor med VoF-producerade föredrag, intervjuer och seminarier. 24 av dessa videor producerades under 2023. Innehållsmässigt är bredden stor, med ämnesområden som historia, medicin, psykologi, samhällsvetenskap, källkritik och naturvetenskap. Ett antal av våra videor har fått engelsk eller svensk text. Ansvarig är Staffan Lückander.

Hemsidan www.vof.se

Inlägg på VoF-bloggen, främst i egenskap av Skeptisk måndag har varit ett sätt att löpande uppdatera äldre sidor på hemsidan som innehåller bra information om pseudovetenskap, men som har mått bra av ansiktslyft både visuellt, innehållsmässigt och gällande länktips. Detta arbete sköts löpande av webbmaster Pontus Böckman och vice webbmaster Lotten Kalenius.

Hemsidan är mycket välbesökt. Enligt Google Analytics hade den 17 000 unika besökare under mars-24.

VoF i tv, radio tidningar och i podcasts

VoF har medverkat i dessa media flera gånger under verksamhetsåret. Några exempel: Föreningen (via Dan Larhammar, Sven Ove Hansson och Stephan Pomp) förekom under flera dagar i P4 Värmland, dels för att kommentera att skattepengar går till elallergiker, dels för att Storfors kommun gett kommunalt stöd till en "hälsomässa" där alternativa behandlingsmetoder marknadsfördes. Dan Larhammar har också hållit flera föredrag och deltagit i podcasts – till exempel i "Sjuka Fakta". Dan Katz medverkade i Kalla Faktas granskning av nyandliga aktörer i tv- programmet "lockad till självmord". Han debatterade även pseudopsykologi med Anna Axfors i tidskriften Kvartal. Lotten Kalenius medverkade i podcasten "Flashback Forever" på källkritikens dag den 13:e mars. Per Johan Råsmark intervjuades som expert i en artikel om "modern magi" (nyandlighet) i Uppsala Nya Tidning. VoF:s stora seminarium på Bokmässan i Göteborg om alternativmedicin uppmärksammades bland annat i tidningen Läkemedelsvärlden. Som tidigare år medverkade Pontus Böckman även varje vecka i den engelskspråkiga podcasten The ESP, the European Skeptics Podcast (www.theESP.eu) som har följare runt om i världen (inte bara Europa).

Lokalavdelningar

Följande lokalavdelningar finns i föreningen: Göteborg, Stockholm, Uppsala, Örebro, Skåne och Umeå.

Göteborg

Styrelsen för VoF Göteborg har haft sju styrelsemöten under året. Årsmötet hölls i mars i studieförbundet Sensus lokaler, med möjlighet att medverka via internet.

Fullmånepubar har kunnat genomföras vid nästan varje fullmåne. Tre pubträffar med föreläsare har genomförts; Ian Bryce höll föredrag om Andrea Rossis "energikatalysator" (E-Cat); Johan Eklöf, författare till boken Mörkermanifestet, talade om ljusföroreningar och hur de påverkar växt- och djurliv; Yngve Karlsson talade om solel för heminstallation.

Dessutom hölls två föredrag i Sensus lokaler: ett direkt efter årsmötet där Sheila Galt pratade om laser samt ett i november då Mats Reimer pratade om neuropsykiatriska funktionsvariationer hos skolbarn. Dessa föredrag har annonserats ut som ett samarrangemang med studieförbundet Sensus.

VoF Göteborg deltog i West Pride-paraden i juni och en guidad visning av Medicinhistoriska museet anordnades i augusti. Flera medlemmar i VoF Göteborg hjälpte också till med Bokmässan, till exempel genom att bemanna montern.

Stockholm

Någon formell lokalavdelning finns för närvarande inte i Stockholm. Under verksamhetsåret arrangerades ett antal skeptikerpubar av enskilda medlemmar.

Uppsala

11 styrelsemöten har genomförts under året. UVoF har under 2023 fortsatt att arrangera föreläsningar i samarbete med Folkuniversitetet och Stadsbiblioteket. Föreläsningarna har streamats och spelats in, för att sedan läggas upp på VoF:s YouTubekanal.

I övrigt har pubträff genomförts sista tisdagen i månaden, där även ett mindre föredrag hölls.

4 föreläsningar hölls under vårterminen. Tre av dem på Stadsbiblioteket, temat var smärta. Vårterminen avslutades med en workshop om cold reading med Per Johan Råsmark.

Under hösten hölls två föreläsningar på Stadsbiblioteket, den första om "Artificiell intelligens – möjligheter och orosmoment" med prof. Andreas Jakobsson och den andra med titeln "En annan värld är möjlig" med Svante Axelsson.

21-23 september deltog vi för första gången på vetenskapsfestivalen SciFest på Fyrishov. De första dagarna för skolklasser, den sista dagen även för allmänheten.

Örebro

VoF Örebro har under 2023 arrangerat 6 sociala träffar i form av Skeptikerpubar. Dessa har under året varit en blandning av både digitala pubar med temat "Värdelösa Varor som folk fortfarande betalar för" och "Årets Julklapp: en vandring år för år".

De fysiska pubarna har hållits i Örebro, bland annat på Restaurang Efesos och Wasakällar'n.

Det har inte blivit några föreläsningar detta år men samarbetet med ABF och deras föreläsningsserie Tankarnas Trädgård har startats upp igen och vi bör se att föreläsningarna kommer igång igen under hösten.

Skåne

Skåneavdelningen har varit vilande under verksamhetsåret. Ett event genomfördes tillsammans med föreningen för akademisk nyfikenhet med Billy Larsson som föreläsare.

Umeå

På grund av bristande intresse har lokalavdelningen inte haft någon styrelse. Wolfgang Schröder har under verksamhetsåret 2023/24 varit ensam representant för avdelningen. Lokalavdelningen i Umeå har fortfarande inte riktigt återhämtat sig efter pandemi åren och det har, under året som gått, varit svårt att locka folk till träffarna. Under året 2023 har Umeå haft fyra pub-träffar. Vid varje tillfälle kom 3–4 personer.

Bokmässan i Göteborg

Föreningen hade även i år möjlighet att arrangera ett av de officiella seminarierna på bokmässan. Temat var "Vart tog vetenskapen vägen?" där Per Johan Råsmark ledde ett panelsamtal med Anna Bäsén från Läkemedelsvärlden, Maria Gunther från DN och Madelene Pollnow från Magasinet Filter. En video av seminariet finns att se på hemsidan under "VoF TV - Video".

Även detta år hade föreningen utökat sin monter något för att på ett bättre sätt kunna genomföra intervjuer, paneldebatter och föredrag. Ett digert och välbesökt program genomfördes, framträdanden i vår VoF- montern filmades och finns tillgängliga på hemsidan och på Youtube.

Internationellt

Lina Tebbla deltar i nätverket Encephalitis International. Nätverket utgörs av representanter från hela världen. Olika typer av encefaliter kan förebyggas genom de vanligaste vaccinerna. Inför året 2024 planeras en vaccinationskampanj och fler webinarier, Lina kommer dessutom att vara värd för ett event på Royal College of Physicians i december.

Pontus Böckman deltog på **QED** i Manchester (<https://qedcon.org/>) och var ledamot i paraplyföreningen **ECSO** (European Council of Skeptical Organisations). (Mer information om ECSO finns på <https://www.ecso.org/>)

Löpande kontakt hålls med skeptiska organisationer och aktiva i flera länder, bland annat Storbritannien, Australien, Tyskland, Frankrike, Ungern, Italien och USA.

Föreningen Vetenskap och Folkbildnings styrelse vill passa på att tacka alla funktionärer, lokalavdelningar och medlemmar för deras insatser under det gångna året!